

Punkt 7.

Godkendelse: Udviklingsstrategi for børn, unge og familier med særlige behov

2015-043093

Skoleforvaltningen indstiller, at Skoleudvalget godkender,

at der udarbejdes en udviklingsstrategi for børn, unge og familier med særlige behov gældende fra 2016 til 2020

at udviklingsstrategien omsættes indenfor de eksisterende budgetrammer

at udviklingsstrategien i 2016 omsættes i form af allerede fastlagte og til dels igangsatte spor (indsatser, arbejdsopgaver/arbejdsprocedurer og projekter); herunder bl.a. arbejdet med implementering af indsatsstrappen og udmøntning af ekstra socialrådgiverressourcer på Familie- og Beskæftigelsesforvaltningens område samt udmøntning af inklusionsstrategien i skoleregi

at der i efteråret 2016 igangsættes en involverende proces med henblik på at udvælge spor (indsatser, arbejdsopgaver/arbejdsprocedurer og projekter) for 2017 og årene frem

at der sideløbende og i årene 2016-2020 sikres optimering og fortsat udvikling af de mange allerede igangsatte initiativer i Aalborg Kommune

at Udviklingsstrategien erstatter Familie- og Beskæftigelsesforvaltningens eksisterende Udviklingsstrategi for børn, unge og familier med særlige behov samt Aalborg Kommunes Anbringelsesgrundlag. Anbringelsesgrundlaget erstattes dog først, når alternativ til grundlaget er udviklet i løbet af 2016

at Udviklingsstrategien skal understøtte indsatsen ift. de nationalt fastlagte 2020 mål samt de i Aalborg Kommune definerede mål på området, herunder Mål og Strategier 2016 i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningens vision

at der følges op på udviklingsstrategien i de årlige målstyringsaftaler på Familie- og Beskæftigelsesforvaltningens område og igennem arbejdet med kvalitetsrapporten på skoleområdet

at Familie- og Socialudvalget og Skoleudvalget løbende inddrages i forandringsprocesserne i det omfang, der skal træffes konkrete beslutninger til at sikre udmøntningen af udviklingsstrategien

at Familie- og Socialudvalget og Skoleudvalget orienteres ved midtvejsstatus i 2018

Sagsfremstillingen er ligeledes fremsendt til drøftelse og kvalificering i Forvaltningsledelsen i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen

Beslutning:

Godkendt

Sagsbeskrivelse

Baggrund og afsæt

KL kom i marts 2015 med et udspil om udsatte børn og unge "De udsatte børn – fremtiden er deres". Udspillet er vedhæftet som bilag.

Udspillet indeholder en række konkrete anbefalinger til en styrket indsats, der tager udgangspunkt i barnets og de unges muligheder for et godt liv. Anbefalingerne bygger på forskning og er udviklet i samarbejde med en række kommuner. Udspillet beskriver, hvordan der kan laves kloge og fagligt funderede investeringer, der gavner og understøtter området.

Udspillet er i god tråd med den nyligt reviderede Børne- og Ungepolitik, som fungerer som paraply for alt arbejdet med børn og unge i Aalborg Kommune.

Hovedpointerne i udspillet er i tråd med Aalborg Kommunes værdier og den udviklingsstrategi Aalborg Kommune indtil nu har sigtet og arbejdet efter.

Hovedpointerne er:

- Tilfør kompetencer tidligt i livet
- Styrke det tværprofessionelle samarbejde
- Nytænk de specialiserede indsatser og styrk sagsbehandlingen
- Hav ambitioner for alle børn og unges læring

Det vil sige, at Aalborg Kommune skal fortsætte de spor, der allerede er lagt for udviklingen i Aalborg Kommune ifht børn, unge og familier med særlige behov.

Der er allerede igangsat en række initiativer ifht at sætte retning på arbejdet med børn, unge og familier med særlige behov i Aalborg Kommune. Bl.a. har der været afholdt konferencer/temadage.

I juni 2015 blev der afholdt en konference på tværs af Skoleforvaltningen og Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen. Formålet var at oversætte KL's udspil til Aalborg Kommunes kontekst. Konferencen var første skridt på vejen i forhold til at oversætte KL's udspil. Fokus var fælles vidensafsæt, fælles sprog og dialog.

I november 2015 blev afholdt en temaeftermiddag ifht overgangen fra ung til voksen. Fokus her var ligeledes at bringe alles kompetencer i spil og skabe en platform for fælles dialog og gensidig vidensdeling.

Med den nye Udviklingsstrategi for børn, unge og familier med særlige behov 2016-2020 sættes strategisk retning for det videre arbejde i Skoleforvaltningen og Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen frem mod 2020.

Udviklingsstrategien erstatter Aalborg Kommunes eksisterende Udviklingsstrategi for børn, unge og familier med særlige behov samt Anbringelsesgrundlaget. Anbringelsesgrundlaget erstattes dog først når alternativ til grundlaget er udviklet i løbet af 2016.

Selve strategien beskrives i bilag 1. Således er det fremadrettede fokus den videre omsætning og implementering af de strategiske hovedpointer og med fokus på at understøtte og opnå de fastsatte mål.

I den videre proces er det væsentligt at sætte fokus på de initiativer, som Aalborg Kommune i forvejen har igangsat, og hvor der fortsat er behov for optimering og udvikling.

Der er lavet en forskningsmæssig tilknytning til Aalborg Universitet ift. hele Udviklingsstrategien for at sikre kvalitet i det fremadrettede arbejde.

Proces

Med nærværende indstilling styrkes indsatsen ifht børn, unge og familier med særlige behov. Undervejs vil der blive fulgt op på baggrund af udvalgte mål/nøgletal indenfor det enkelte spor.

MED-systemet vil blive inddraget i omsætningen af de udvalgte spor for 2016 for at sikre en bred involvering samt tilrettelæggelsen af den fremadrettede proces.

Med bl.a. budget 2016 blev der peget på en række initiativer på det specialiserede socialområde, som skulle iværksættes. Således vil der i 2016 blive arbejdet videre med omsætning af disse tiltag, illustreret i figur 2.

Fra 2017 til 2020 vil der være en løbende inddragende proces ifht udvælgelsen af nye spor. Der vil være inddragelse af ledergrupper, trivselsfora, de udvidede lederteams, politisk niveau ifht budgetproces mv.

Hertil kommer inddragelse af MED-systemet.

Forvaltningerne nedsætter et rejsehold bestående af konsulenter fra både Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen.

Rejseholdet vil sikre koordinering af processen og indsamle viden om de igangsatte spor.

Hertil kommer at sikre proces ifht at udvælge nye spor. Rejseholdet vil dagsordensætte løbende opfølgning på sporene hos de ansvarlige.

I figur 1 kan ses den proces, der skal igangsættes i 2016 med henblik på proces, omsætning og evaluering til og af Udviklingsstrategiens spor fremadrettet.

Figur 1

Strategi	Årlig proces	Omsætning	Evaluering
<ul style="list-style-type: none">• Bilag 1	<ul style="list-style-type: none">• Input til spor og omsætning i 2017, 2018 og 2019 indenfor de 4 hovedpointer	<ul style="list-style-type: none">• Mål- og procesfokusering	<ul style="list-style-type: none">• Årlig opfølgning på relevante målstyringsaftaler• Midtvejsstatus 2018• Afsluttende evaluering på den 4-årige udviklingsproces

Proces 2016

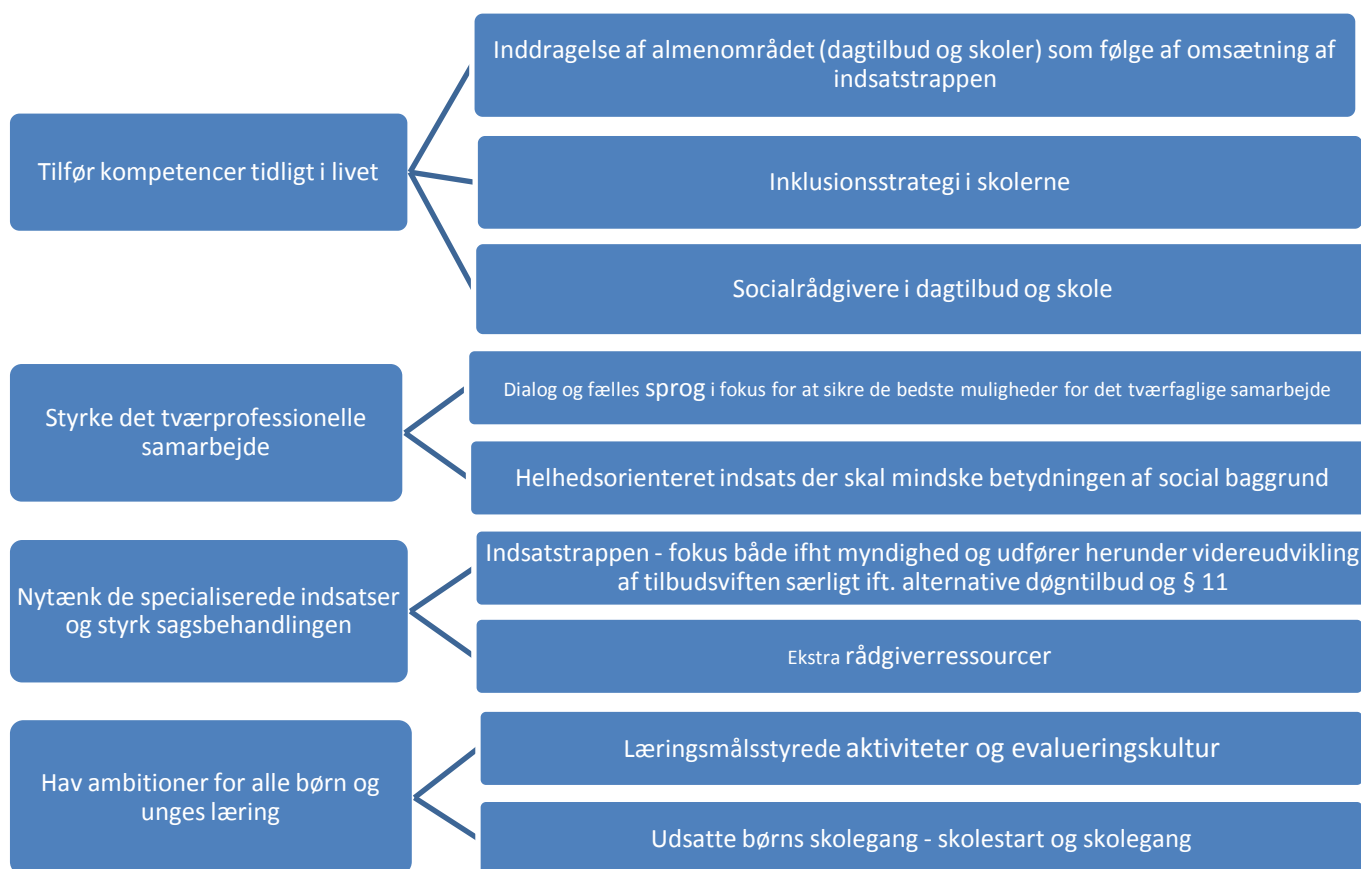
Sporene for 2016 er på forhånd defineret. Blandt andet som følge af budgetforlig 2016 og allerede igangsatte initiativer mv.

Figur 2

Hovedpointer/strategisk retning

Spør 2016

Inddragelse af almenområdet (dagtilbud og skoler) som følge af omsætning af indsatsstrappen

I forbindelse med omsætningen af indsatsstrappen i Aalborg Kommunes kontekst er det vigtigt at have for øje, hvilke (nye) roller dagtilbuds- og skoleområdet fremover skal spille. Er der indsatser, der fremover skal løftes i almenområdet jf. tænkningen ifht indsatsstrappen.

Inklusionsstrategi i skolerne

Formålet med inklusionsstrategien er at sætte en klar og tydelig retning for inklusion på Aalborg Kommunes skoler. Strategien skal samtidig støtte skolernes ledelse og det pædagogiske personale i at udvikle tydelige mål, indsatser og organisatoriske strukturer for inklusion lokalt på skolerne.

Socialrådgivere i dagtilbud og skole

Formålet med projektet er at styrke det tidligt forebyggende arbejde og inklusion i almenområdet til gavn for alle børn og unge i kommune. Projektet skal bidrage til, at dagtilbud og skoler arbejder med tidlig opsporing og hjælp så tidligt, at der ikke efterfølgende bliver behov for foranstaltninger efter Serviceloven.

Dialog og fælles sprog i fokus for at sikre de bedste muligheder for det tværfaglige samarbejde

I 2016 skal der arbejdes videre med at sikre tværfaglige og tværorienteret dialog og fælles sprog/fælles afsæt i arbejdet med børn, unge og familier med særlige behov. Dette sikres bl.a. ved udbredelsen af ICS og begreberne heri samt revisionen af håndbogen På Tværs.

Helhedsorienteret indsats, der skal mindske betydningen af social baggrund

Der er igangsat en indsats på 9 skoler, der skal medvirke til at mindske betydningen af elevernes sociale baggrund. Målet med indsatsen er at hæve det faglige niveau generelt på skolerne og særligt hos de elever, der kommer fra udsatte positioner.

Indsatstrappen - fokus både ifht myndighed og udfører herunder videreudvikling af tilbudsviften særligt ift. alternative døgntilbud og § 11 indsats

Der skal i 2016 være fokus på at omsætte tænkningen ifht insatstrappen til Aalborg Kommune kontekst. Dette skal ske i samarbejde mellem udfører og myndighed.

Der skal være fokus på både myndighedsarbejdet (opfølgning) og tilbudsudvikling med henblik på hele tiden at have den mindst mulige foranstaltning for øje.

Det er afgørende, at Aalborg Kommune er opmærksom på og rent faktisk også kan tilbyde de rette forebyggende indsatser til barnet, den unge eller familien, når det vurderes, at støtten imødekommer barnets eller den unges behov (§ 11 indsatser).

Dertil kommer at forvaltningens døgntilbud skal efterses, så det sikres, at døgntilbuddene kan tilbyde rette og eventuelt mere massive men kortvarige anbringelser på døgninstitutioner som understøtter tænkningen bag insatstrappen, hvor målet er gradvis nedtrapning for øje.

Ekstra rådgiverressourcer

Tilførsel af rådgiverressourcer til at understøtte udviklingsstrategien på tværs af myndighed og udfører. Myndighedsarbejdet er et helt centralt element i den nødvendige omstilling af indsatserne.

Læringsmålsstyrede aktiviteter og evalueringskultur

Synlige mål, evaluering og feedback har stor betydning for elevernes læring, da klare og præcise læringsmål er med til at give eleverne et tydeligt billede af, hvad de skal lære. Derfor er der bl.a. igangsat kompetenceudvikling af alle medarbejdere på skolerne i forhold til læringsmålsstyrede aktiviteter og der skal implementeres et ny it-værktøj, der understøtter arbejdet med læringsmål.

Udsatte børns skolegang

Skoleudvalget og Familie- og Socialudvalget har besluttet 10 anbefalinger vedr. udsatte børns skolegang. Anbefalingerne skal omsættes til konkrete handlinger i forhold til samarbejdet omkring udsatte børn.

Tilsvarende figur 2 vil blive udarbejdet ifht proces 2017 – 2020.

Proces 2017-2020

Der vil i årene 2017-2020 blive indsamlet viden i organisationen til brug for de videre udviklingsspor og tilhørende omsætningsplaner.

Omsætning kan ses som forskellige initiativer - afhængigt af, hvor bredt omsætningen skal iværksættes.

Som eksempler kan nævnes:

- Kompetenceudvikling på tværs
- Revision af samarbejdsaftaler
- Tværgående møder
- Konferencer
- Iværksætte nye tiltag

Organisering af udviklingsprocessen

Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen er tilsammen hovedaktører, der skal sikre de bedst mulige vilkår for børn, unge og familier med særlige behov i Aalborg Kommune. Der er et godt og tæt samarbejde mellem Skoleforvaltningen og Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen.

Værdien af dette arbejde er helt afgørende for at sikre en fælles forståelse af de rette indsatser for Aalborg Kommunes børn og unge. Målet er en idé-skabende og inddragende samt udviklende fælles proces med ejerskab i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen og Skoleforvaltningen.

Styregruppen er fællesmøderne mellem Skoleforvaltningen og Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen. Styregruppen skal sikre fremdrift, fælles proces og inddragelse af FL og udvalg i de respektive forvaltninger.

Hertil kommer at der nedsættes en projektgruppe bestående af sekretariatsledere og konsulenter fra de to forvaltninger, der forestår den praktiske fremdrift af udviklingsprocessen.

Selve Udviklingsstrategien (bilag 1) omsættes til en kort og læsevenlig pjece.

Mål

På området med børn, unge og familier med særlige behov er der på nationalt plan fastlagt en række såkaldte 2020 mål. Aalborg Kommune arbejder, sammen med de andre kommuner i 6-by samarbejdet – fortsat mod disse mål, til trods for, at det ikke længere er officielle mål fra regeringens side. Herudover vil tal fra KL's nøgletalspublikation om udsatte børn og unge blive inddraget i opfølgningen.

Ud over de fastsatte 2020 mål har Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen i Mål og Strategier 2016 fastlagt en række mål ifht målgruppen. I Mål og Strategier 2016 er fokus at investere flere ressourcer i den specialiserede børne- og familieindsats. Dertil kommer at der sættes på det brede forebyggende arbejde og en høj faglighed.

Derudover skal der i 2016 sættes yderligere fokus på hvilke mål der skal opsættes fremadrettet. Bl.a. ifht chanceulighed. Der skal ses på i hvilket omfang ind- og udskolingsundersøgelser, tilsyn i dagtilbud og rusmiddelundersøgelsen kan inddrages yderligere.

Folkeskolereformen sætter på Skoleforvaltningens område en række mål for skolernes arbejde med målgruppen. Et af de tre overordnede mål er således, at "folkeskolen skal mindske betydningen af social baggrund i forhold til faglige resultater".

Målene for udviklingsprocessen følges i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen i de årlige målstyringsaftaler i de enkelte afdelinger og i tværgående målstyringsaftaler, så der løbende følges op ift. at målrette og justere indsatserne bedst muligt frem mod 2020.

Skoleforvaltningen følger målene for udviklingsprocessen med udgangspunkt i kvalitetsrapporten. Her gennemføres en årlig samtale med alle skoler i Aalborg. I samtalen drøftes en lang række nøgletal med relation til elevernes læring og trivsel. I fremtidige læringsamtaler vil der bl.a. blive sat fokus på nøgletallene om udsatte børn og unges skolegang.

Skoleudvalget og Familie- og Socialudvalget orienteres ved midtvejsstatus i 2018.

Økonomi

Initiativerne indenfor de 4 hovedpointer skal finansieres indenfor de eksisterende budgetrammer. Der skal fokuseres på at tænke sociale indsatser som sociale investeringer.

Tidsplan

BFA ledergruppe – drøftelse og kvalificering	05.01.16
SA Ledergruppe – drøftelse og kvalificering	12.01.15
Behandling FL SK	11.01.16
Behandling FL FB	13.01.16
1. behandling FSU	22.01.16
1. Behandling SK	02.02.16
Høringsperiode FMU og AMU (muligvis ekstraordinære møder)	03.02.16 – 24.02.16
FL SK	03.03.16
FL FB	09.03.16
2. Behandling SK	15.03.16
2. Behandling FSU	18.03.16
Byråd (til godkendelse)	04.04.16
Udviklingsproces FB og Skoleforvaltningen Der fremsendes løbende beslutningsoplæg til FSU og Skoleforvaltningen	2016-2020

Bilag:

Bilag 1 - Udviklingsstrategi for børn, unge og familier med særlige behov 2016-2020

KL-udspil: De udsatte børn - Fremtiden er deres.PDF